

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37. 380/2015/3. szám

A Kúria a Dr. Forstóber Gábor ügyvéd (**cím**) által képviselt **Felperes** (**cím**) felperesnek a Dr. ... jogtanácsos által képviselt Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (1024 Budapest, Keleti Károly utca 24.) alperes ellen erdészeti ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. január 27. napján kelt 10.K.27.009/2014/18. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 20. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.009/2014/18. számú ítéletét - az indokolás pontosításával - hatályában fenntartja.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A ... helyrajzi számú ingatlan (a továbbiakban: perbeli ingatlan) a felperesi hegyközség területén helyezkedik el, 2089 m² kiterjedésű, melyet az ingatlan-nyilvántartás gyümölcsösként, szőlőként, útként tartott nyilván. A perbeli ingatlan tulajdonosa, **Sz.J.** (a továbbiakban: tulajdonos) a Vas Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatóságához fásítás létesítésére vonatkozó bejelentést tett a perbeli ingatlan és másik ingatlanok vonatkozásában, mely bejelentést az Igazgatóság 2008. november 17. napján tudomásul vett. A perbeli ingatlan fehér akáccal történő beültetését megelőzően a tulajdonos nem kérte és nem is kapta meg a felperes előzetes hozzájárulását, azt a felperes utóbb sem adta ki. A Vas Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatósága 2009. augusztus 3-án szakhatósági állásfoglalást adott ki, mely szerint a perbeli ingatlan kb. 0,2 hektáros területe fásított területnek minősül.

A felperes kérelmet terjesztett elő az erdészeti hatóságnál a ... helyrajzi számú ingatlanon létesített akácültetvény, fásítás felszámolásának elrendelése iránt.

Az erdészeti hatóság 2012. június 5. napján tartott helyszíni

szemlén megállapította, hogy az ingatlanon 4 sor, 1x1 méteres hálózatban ültetett akácos található. A tényállás tisztázása során az erdészeti hatóság nyilatkozattételre hívta fel a felperest, aki a fásítás fennmaradásához nem járult hozzá, ezért a Vas Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága (az elsőfokú hatóság) XVIII-G-001/3328-9/2012. számú határozatával elrendelte a fásítás felszámolását.

A tulajdonos fellebbezése nyomán az elsőfokú hatóság saját hatáskörben, 2012. október 31. napján kelt XVIII-G-001/3328-11/2012. számú határozatával a korábbi határozatát visszavonta, és felszólította a telepítőt, illetőleg a tulajdonost arra, hogy a ... helyrajzi számú területen gondoskodjon a birtokhatáron túl nyúló akác koronarészek, illetve gyökérrészek felszámolásáról és ennek megtörténtét jelentse a területileg illetékes erdőfelügyelő felé 2013. május 31-éig.

A felperes fellebbezése nyomán eljáró alperes, mint másodfokú hatóság 2013. február 4. napján kelt 04.4/3357-5/2012. számú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta. Határozatának indokolása szerint az elsőfokú hatóság által megállapított tényállás helyes, a tulajdonos még az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: régi Etv.) hatálya alatt, szabályosan, bejelentés mellett hajtott végre fásítást, így a felszámolás elrendelésének nincs helye. Az alperes a döntés jogalapjaként hivatkozott a szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Bortv.) 4.§ (2) bekezdésére, a régi Etv. 35.§-ára, 37-39.§-aira, valamint az erdőről és az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: új Etv.) 48.§ (3) bekezdésére.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott, és az alperes határozatát az elsőfokú hatóság határozatára kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolásában - a perben kirendelt szakértő véleményét elfogadva - úgy foglalt állást, hogy a perbeli ingatlanon 2008. november 17-i bejelentést követően, de még az új Etv. 2009. július 10-ei hatályba lépését megelőzően erdőtelepítésre, vagy faültetvény létrehozására került sor, ezért tévesen állapította meg a hatóság, hogy fásítás történt. A fatelepítés idején hatályos szabályokat idézve rámutatott, hogy erdő telepítésére csak a hegyközség hozzájárulásával kerülhetett volna sor, a faültetvény létrehozása nélkül is megvalósulhatott. Az elsőfokú bíróság a szakértői véleményt nem találta alkalmasnak arra, hogy az alapján eldöntse erdő telepítés vagy faültetvény létrehozása történt a perbeli ingatlanon. Ezért a megismételt eljárásra azt az iránymutatást adta, hogy az eljáró közigazgatási szerveknek abban kell állást foglalniuk, hogy a tulajdonos 2009. július 10. napját megelőzően végrehajtott fatelepítése

erdőtelepítésnek vagy faültetvény létrehozásának minősül-e. Attól függően, hogy a fatelepítés minek minősült, meg kell határozniuk az irányadó eljárásjogi és anyagi jog rendelkezéseket, ennek során figyelemmel kell lenni arra, hogy a fatelepítés jogszerűségének megítélése körében a fatelepítéskor irányadó jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazniuk. Amennyiben arra az álláspontra helyezkednek, hogy a perbeli ingatlanon a tulajdonos 2009. július 10. napját megelőzően végrehajtott fatelepítés erdőtelepítésnek minősül, úgy alkalmazniuk kell a Bortv. 4.§ (2) bekezdésének akkor hatályos rendelkezését, amely előírta hegyközség előzetes hozzájárulásának meglétét. Ez esetben ennek tükrében kell megítélniük azt, hogy a perbeli ingatlanon a tulajdonos 2009. július 10. napján megelőzően végrehajtott fatelepítés fennmaradása jogszabályba ütközik-e, vagy sem az új Etv. rendelkezései alapján.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az ítélet jogsértő és megalapozatlan, tekintettel arra, hogy téves tényeket és álláspontot tartalmazó szakértői véleményen alapszik. Az alperes kifejtette, hogy a szakértői vélemény téves, amikor rögzíti, hogy az 1500 m²-t meghaladja a fával betelepített terület és ezért megfelel az erdőterület törvényi kritériumainak. A szakértő nem rendelkezett ugyanis információval arról, hogy egy termelési ciklusra, de legfeljebb 30 évre, illetve állami támogatás igénybevételeivel vagy anélkül került sor a telepítésre, ezért tévesen jelentette ki, szemben a régi Etv. 8.§ (1) bekezdés c) pontjával, hogy erdőterületnek minősül a betelepített terület. Hangsúlyozta, hogy a szakértő hivatkozott a régi Etv. 8.§ (3) bekezdésére is, miszerint az 5000 m²-nél kisebb és nem erdőművelési ágban nyilvántartott ingatlannal körülvett erdőterület esetén a fásításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A szakértői vélemény is tartalmazza, hogy a szomszédos földrészeket közül egyik sincs erdőművelési ágban nyilvántartva, a perbeli ingatlan 5000 m²-nél kisebb, ebből következően erre az esetre a régi Etv. 8.§ (3) bekezdését kellett volna figyelembe venni, és ez alapján megállapítható lett volna, hogy itt a fásításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az alperes hivatkozott a 29/1997.(IV.30.) FM rendelet (továbbiakban: Vhr.) 53.§ (1) és (2) bekezdéseire, amely a fásítás telepítését szabályozza. Az alperes kifejtette, hogy a perbeli ingatlanon telepített faállományra a fásítás szabályait kell alkalmazni, melynek telepítésekor szükséges bejelentést a telepítő megküldte a hatóságnak, a hatóság pedig záradékolta azt, a telepítésre tehát jogszerűen került sor, ezért a faállomány felszámolására a telepítő nem kötelezhető.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a polgári perrendtartásról szóló

1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a jogerős ítélet jogszerűségét a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a releváns tényeket - szakértő bevonásával - kellően tisztázta és döntését a vonatkozó jogszabályok alapján - az alábbi pontosítással - helyesen indokolta, az törvényes.

A Kúria álláspontja szerint a felperesi kérelem teljesíthetősége körében két időpontnak és az ezekben az időpontokban hatályos szabályoknak van kiemelt jelentősége.

Az ingatlan tulajdonosa 2008. november 17-én fásítás létesítésére tett bejelentést. Ezt követően, és a szakértői véleménnyel is visszaigazoltan, még az új Etv. hatályba lépése előtt megtörtént a telepítés. Az ingatlan tulajdonosának tevékenységét ezért a régi Etv. alapján lehet csak minősíteni.

A perben kirendelt szakértő kétséget kizáróan megállapította, hogy a tárgyi ingatlan 2089 m² területén a régi Etv. 1. számú mellékletében felsorolt fafajból (fehér akácból, mint erdei fafajból) álló, 4 sorban lévő faállomány átlagos záródása meghaladja a 90%-t, mely okból az életközösséget a régi Etv. 5.§-a és a Vhr. 3.§ (1) bekezdése szerint erdőnek kell tekinteni. A perbeli területen csemeteültetéssel hozták létre a faállományt, így az egyéb paraméterek miatt is releváns a régi Etv. 8.§ (1) bekezdés b) pontjának és a Vhr. 4.§-ának rendelkezése, melyek az erdő jellegét igazolják.

A Bortv. a borszőlő termőhelyének védelmére vonatkozó szabályozást tartalmaz a 4.§ (2)-(3) bekezdésében, mivel a termőhelyi kataszterbe sorolt területen a borszőlő termesztésére való alkalmasság szempontjából ökológiailag minősített, osztályozott és lehatárolt határrészek vannak. E védelmi rendszer működése szempontjából a természetbeni állapotnak van jelentősége, nem pedig annak, hogy erdészeti igazgatási szempontból egy kisebb területű erdőre a fásítás szabályait kellett vagy sem alkalmazni.

A telepítéskor hatályos Bortv. 4.§ (2) bekezdése értelmében az osztályba sorolt területeken erdő, gyümölcsös csak az illetékes hegyközség előzetes hozzájárulásával telepíthető. Figyelemmel arra, hogy a szakértő véleménye szerint is tényleges állapotát tekintve az ingatlan tulajdonosa erdőt telepített, ehhez a telepítéskor hatályos szabályok szerint meg kellett volna kérnie a felperes hozzájárulását.

Itt jegyzi meg a Kúria, hogy az kétséget kizáróan megállapítható,

hogy a tárgyi területen fásítás nem történt, mivel a régi Etv. 6.§ (1) bekezdés a-c) pontjai szerinti fasor, facsoport, fás legelő feltételei nem álltak fenn.

Az alperes azon érvelése, hogy a szakértőnek részletesen vizsgálnia kellett volna a régi Etv. 8.§ (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, nem foghat helyt. A szakértő a meglévő adatokból dolgozhatott, a további részletes vizsgálódáshoz elengedhetetlen adatok nem álltak rendelkezésre a perben.

A Kúria álláspontja szerint a faültetvény létrehozására vonatkozó szakértői véleményt helyesen úgy kellett volna értelmezni, figyelemmel a régi Etv. 8.§ (1) bekezdésére, hogy erdőterület a faültetvény is, csak annak sajátos fajtája. Ezért a szakértő valamennyi megállapítása arra vezet, hogy ha az adott területen akár erdő, akár faültetvény létrehozása történt, ott ténylegesen erdő jött létre, ennek a Bortv. szempontjából azonos jelentősége volt.

A Vhr. 5. § (3) bekezdésének a fásításra vonatkozó szabályok alkalmazását előíró rendelkezéseinek jelen ügyben nincs jelentősége, mert itt a termőhelyi kataszterbe sorolt területen folytatott borszőlőtermesztés védelme miatt a tényleges állapot és nem az erdészeti igazgatás megengedőbb szabályozása bír relevanciával.

Fentiek alapján tehát az ingatlan tulajdonosa erdőt telepített a tárgyi ingatlanra 2008. november 18-a és az új Etv. hatályba lépése között, mely okból tevékenységéhez kérnie kellett volna a hegyközség hozzájárulását, mely elmaradt.

A felperesi kérelem előterjesztésekor, azaz 2012. május 20. napján a Bortv. 4.§ (3) bekezdése értelmében a hegybíró kérhette az eredeti állapot helyreállítását, ha a termőhelyi kataszterbe sorolt területen hozzájárulás nélkül erdő telepítésére került sor. Mivel az ingatlan tulajdonosa felperesi hozzájárulás nélkül telepített erdőt, ezért a felperesi kérelmet ennek figyelembe vételével kellett volna elbírálni.

Mindezek alapján a Kúria - az érdemben helyes, azonban iránymutatásában pontosítására szoruló - jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján.

A fentiek tükrében az elsőfokú hatóságnak a megismételt eljárás során a Kúria által egyértelművé tett tényeket értékelve kell döntést hoznia a felperesi kérelem tárgyában. Az új eljárásban releváns tények: a tárgyi ingatlanon erdő telepítésére került sor a bejelentést követően, de még az új Etv. 2009. június 10-i hatályba lépése előtt, a felperesi hegyközség hozzájárulása nélkül. A felperesi kérelem elbírálására a 2012. május 20-án hatályos

szabályok alapján kerülhet sor.

A pervesztes alperes személyes illetékmentessége folytán a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti mértékű felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek költsége nem merült fel, ezért az erről való rendelkezést mellőzte a Kúria.

Budapest, 2015. december 9.

***Dr. Tóth Kincső s.k. tanácselnök, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó
bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró***